

Om folketingsbehandlingen af den senere gennemførte lov nr. 232 af 6. juni 1985 henvises til Folketingsstidende 1984-85, sp. 7833 ff., sp. 9824 ff. og sp. 11014 ff.

Selv efter den stærke forøgelse af antallet af medlemmer, der har været en følge af lovændringen fra 1985, har det stadig stigende antal asylansøgere medført en meget stærk stigning i sagsantallet og en heraf følgende væsentlig forøgelse af sagsbehandlingstiden i flygtningenævnet.

På nuværende tidspunkt afventer ca. 500 sager behandling i flygtningenævnet. Selv efter den seneste udvidelse af nævnet, og selv om nævnet nu afholder mindst 4 ugentlige møder, forventes nævnet højst at kunne behandle ca. 25 sager om ugen.

4. Set i international sammenhæng giver den danske udlændingelov asylsøgende en overordentlig gunstig retsstilling. Først og fremmest er der grund til at nævne, at der efter udlændingelovens § 7 består et egentligt retskrav på opholdstilladelse, såfremt den pågældende udlænding opfylder betingelserne i flygtningekonventionen af 1951, eller såfremt den pågældende opfylder lovens betingelser for at blive anset som de facto-flygtning. En asylansøger har mulighed for at opholde sig her i landet, indtil det er afgjort, om den pågældende kan anses som flygtning.

Med hensyn til behandlingen af asylansøgendes sager blev der ved udlændingeloven af 1983 oprettet et uafhængigt domstolslignende nævn til at behandle klagesager. Ordningen er imidlertid udformet således, at nævnets behandling omfatter alle sager, altså også sager, hvor det er helt åbenbart, at den pågældende udlænding ikke opfylder udlændingelovens betingelser for at blive anset som flygtning.

Som følge af det meget betydelige pres på flygtningenævnet indebærer denne ordning, at sådanne udlændinge, der helt åbenbart ikke opfylder betingelserne for flygtningestatus, kan blive her i landet i adskillige måneder, indtil der foreligger en endelig afgørelse.

Det kan i den forbindelse være naturligt at foretage en sammenligning med Sverige, hvor man også har givet flygtninge en i international sammenhæng meget gunstig stilling. Efter den svenske udlændingelov kan der meddeles flygtningestatus dels til udlændinge, som er omfattet af flygtningekonventionen, dels til de facto-flygtninge. Endvidere kan der ligesom i Danmark i særlige tilfælde meddeles opholdstilladelse af humanitære grunde.

Statens Indvandraverk træffer afgørelse i 1. instans. Invandraverkets afgørelse kan påklages til

regeringen. En sådan klage har opsættende virkning.

Ifølge den svenske udlændingelovgivning kan en asylansøger imidlertid afvises af politiet, såfremt ansøgningen findes åbenbart grundløs, eller såfremt et andet land må anses for at være første asylland, og der ikke er nogen risiko for, at udlændingen derfra vil blive tilbagesendt til hjemlandet. Statens Indvandraverk skal underrettes om afvisningen, og afvisningen kan fuldbyrdes, medmindre Indvandraverket beslutter at overtage sagen. Indvandraverkets afgørelse kan i overensstemmelse med det ovenfor nævnte indbringes for regeringen, men klage har ikke opsættende virkning.

5. Efter den gældende § 56, stk. 1, har en asylansøger ret til mundtligt at forelægge sin sag for flygtningenævnet. Dette gælder også i sager, der behandles som åbenbart grundløse under medvirken af alene 3 medlemmer af nævnet.

Sagens behandling i nævnet foregår i almindelighed på den måde, at den beskikkede advokat udspørger asylansøgeren under medvirken af en tolk. Herefter har nævnets medlemmer adgang til at stille uddybende spørgsmål. Sådanne spørgsmål forekommer meget ofte, bl.a. fordi asylansøgerne ikke sjældent fremkommer med en ændret forklaring under advokatens udspørgen.

En sådan procedure er meget tidkrævende, hvorfor nævnet ikke har været i stand til at behandle mere end ca. 5 sager ved hvert møde.

6. Justitsministeriet finder det nødvendigt, at der gennemføres ændringer i udlændingeloven, således at man opnår en mere fleksibel ordning med hensyn til behandlingen af sagerne. Det foreliggende lovforslag tilsigter således en højere grad af tilpasning af sagsbehandlingen til den nærmere karakter af de enkelte sager uden at svække det centrale indhold af udlændingelovens retsgarantier for flygtninge. Herved vil man kunne opnå en mere effektiv og mere forsvarlig administration af sagerne end i dag og samtidig hindre misbrug af retssikkerhedsgarantierne, og imødekomme behovet for mere fleksible og hurtigere procedureregler i flygtningenævnet.

Der kan i den forbindelse henvises til, at flygtningenævnets formandskab i en skrivelse af 15. september 1985 overfor justitsministeriet har gjort opmærksom på, at de gældende regler ikke muliggør en forsvarlig tilrettelæggelse af arbejdet i nævnet, og at problemerne ikke vil kunne løses ved selv en kraftig udvidelse af antallet af medlemmer i flygtningenævnet.